SYLABUS PŘEDMĚTU – PREZENČNÍ STUDIUM

Slezská univerzita v Opavě **Obchodně podnikatelská fakulta v Karviné**					
Platnost akreditace do					
Kód studijního předmětu	PTOA	**Kód katedry**	FIN		
Název studijního předmětu	Teorie oceňování aktiv Theory of Appraisement of Assets Theorien des Vermögensbewertung				
Typ zařazení předmětu do studijních programů	Povinný (A): HPSNP-BA Povinně volitelný (B): HPSNP-FI		**Doporučený ročník/semestr**	2/3	
Jiný způsob vyjádření rozsahu					
Rozsah studijního předmětu	2+1	**Hodin za týden**	3 h	**Počet kreditů**	3 ECTS
Způsob zakončení	zápočet				
Forma výuky	přednáška, seminář				
Rozsah konzultací (soustředění)					
Podmínky absolvování předmětu	Povinná účast na seminářích 25 %. Seminární práce, průběžný test, závěrečná písemná zkouška.				
Návaznost předmětu	**podmiňující**	Předmět může být zapsán nezávisle na jiných předmětech.			
	vylučující				
Vyučující	**interní**	Ing. Petra Růčková, Ph.D., přednášející Mgr. Lenka Přečková			
	externí				

Stručná anotace předmětu

Předmět Teorie oceňování aktiv dává posluchačům základní vědomosti o problematice oceňování aktiv. Posluchači se seznámí se základními pojmy v oblasti oceňování majetku, podniku, se zákony, kterou jsou závazné pro tuto oblast, a také s metodami, které se obecně v oceňování používají. Důraz je kladen především na teoretické základy oceňování, historický vývoj metod a na výnosový princip oceňování podniku. Předmět se specializuje na oceňování podniku a s tímto souvisejícími přístupy oceňování. Předmět je zaměřen na praktické využití znalostí v oblasti metod oceňování v praxi.

Struktura výkladu

1. Úvod k oceňování aktiv
2. Základní pojmy v oblasti oceňování
3. Vymezení problematiky ocenění podniku
4. Hlavní zdroje informací pro stanovení hodnoty podniku
5. Finanční analýza v procesu oceňování podniku
6. Teoretický přehled metod oceňování podniku
7. Majetkový princip a tržní princip

8. Výnosový princip - úvod
9. Výnosový princip – metody stanovení diskontní míry
10. Výnosový princip – odhad tempa růstu
11. Výnosový princip – Dividendové diskontní modely, Modely založené na ekonomické přidané hodnotě
12. Kombinovaný princip
13. Oceňování dlouhodobého nehmotného majetku

1. Úvod k oceňování aktiv

Některá ustanovení zákonů platných pro problematiku oceňování aktiv, která jsou nezbytná k problematice oceňování majetku. Důraz bude kladen na orientaci v zákonech. Zákon č. 151/1997 Sb., o oceňování majetku. Zákon 513/1991 Sb., obchodní zákoník. Profese znalce a odhadce v České republice a zahraničí. Právní úprava pro výkon činnosti znalce a odhadce. Důraz bude kladen na rozdílnost profese znalce a odhadce. Zákona č. 36/1967 Sb., o znalcích a tlumočnících. Zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání. Profesní sdružení v České republice. Mezinárodní profesní sdružení. Historický vývoj oceňování v České republice. Potřeba a význam tržního oceňování ve vztahu k fúzi a akvizici.

2. Základní pojmy v oblasti oceňování

Vysvětlení základních pojmů potřebných k oceňování podniku. Podnik - podnik jako koalice stran zainteresovaných na podnikání, podnik jako subjekt práva, podnik jako účetní jednotka. Základní ekonomické pojmy - ekonomická hodnota, zboží, užitná hodnota, směnná hodnota, trh, hodnota zboží, rovnováha trhu. Hodnota a cena z pohledu ocenění. Hodnota a cena podniku. Specifika trhu s podniky. Tržní hodnota dle ekonomických standardů. Důraz bude kladem na vysvětlení rozdílu mezi hodnotou a cenou, na vysvětlení pojmů tržní hodnota a na vysvětlení fungování trhu obecně a fungování trhu s podniky.

3. Vymezení problematiky ocenění podniku

Účel a důvody oceňování podniku. Faktory ovlivňující hodnotu podniku. Řízení hodnoty podniku jako faktor ovlivňující hodnotu podniku. Teoretické přístupy k hodnocení podniku - objektivní přístup, subjektivní přístup, přístup založený na tržní hodnotě, Schmalenbachův přístup. Doporučený postup ocenění podniku – náčrt základního postupu pro ocenění podniku. Základní informační okruhy vstupující do procesu ocenění – analýza makroprostředí, analýza mikroprostředí, finanční analýza, podnikatelský záměr. Důraz bude kladen na význam a souvislost jednotlivých kroků při oceňování podniku. Bude vysvětlena úloha oceňovatele a jeho znalosti a zkušenosti v tomto procesu.

4. Hlavní zdroje informací pro stanovení hodnoty podniku

Zdroje poznání finanční situace podniku jako podstatný krok ve fázi oceňování. Účetní výkazy a jejich orientace v nich. Účetní závěrka – rozvaha, výkaz zisku a ztrát, cash flow a orientace v položkách. Vzájemný vztah mezi rozvahou, výkazem zisku a ztrát a cash flow. Výroční zpráva. Mimoúčetní zdroje informací o podniku. Možná úskalí v účetních výkazech ve vztahu k procesu oceňování.

5. Finanční analýza v procesu oceňování podniku

Význam finanční analýzy v procesu oceňování podniku. Analýza ex-post a ex-ante. Základní finanční ukazatelé a jejich význam. Souhrnné indexy hodnocení podniku.

Nová kritéria hodnocení výkonnosti podniku – ekonomická přidaná hodnota, rozdíl mezi ekonomickým a účetním ziskem, rozdíl mezi ekonomickým a účetním nákladem.

6. Teoretický přehled metod oceňování podniku
Metody ocenění. Správná volba metody pro ocenění podniku. Vztah metody ocenění a vyjádření hodnoty podniku. Základní skupiny metod – fundamentálně analytické, metody orientované na kapitálový trh. Rozdělení metod dle základních principů – majetkový, výnosový, tržní a kombinovaný princip. Základní charakteristiky principů a možnosti použití v České republice. Přehled základních metod dle principu majetkového, výnosového, tržního a kombinovaného.

7. Majetkový princip a tržní princip
Podstata majetkového principu. Teoretický základ a praktické příklady využití majetkového principu. Výhody a nevýhody majetkového principu. Metoda účetní hodnoty. Substanční metoda. Likvidační metoda. Zdroje informací, podstata majetkových metod a základní kroky jednotlivých majetkových metod. Možnosti použití majetkových metod v podmínkách České republiky. Podstata tržního principu. Teoretický základ a praktické příklady využití tržního principu. Výhody a nevýhody tržního principu. Metoda porovnatelných podniků. Metoda porovnatelných transakcí. Metoda porovnání podniku pro vstup na burzu. Zdroje informací a podstata tržních metod. Možnosti použití tržních metod v podmínkách České republiky

8. Výnosový princip - úvod
Podstata investice, riziko tržní a specifické, měření rizika. Význam analýzy rizika v procesu výnosového ocenění. Metoda kapitalizace zisku – podstata nejednoduššího výnosového modelu, předpoklady použití, základní kroky, praktické příklady výpočtu. Podstata výnosových modelů. Výhody a nevýhody výnosového principu. Rozdělení modelů dle peněžního toku (volný peněžní tok pro vlastníky a věřitele, volný peněžní tok pro vlastníky) a dle očekávaného růstu podniku (jednofázový, dvoufázový a třífázový propočet, Gordonův model stabilního růstu).

9. Výnosový princip – metody stanovení diskontní míry
Význam správného stanovení diskontní míry ve výnosových modelech. Pojmy cizí, vlastní kapitál, průměrné náklady na kapitál. Výpočet diskontní míry pro potřeby použití výnosových modelů. Zdůraznění postupu výpočtu a možnosti získaní informací k tomuto výpočtu. Určení vah jednotlivých složek kapitálu. Určení nákladů na cizí kapitál – zdroje informací. Určení nákladů na vlastní kapitál – Gordonův růstový model, model CAPM, model APT. Podstata modelů, základní postup použití modelů. Důraz bude kladen na model CAPM – předpoklady modelu, praktický příklad výpočtu nákladů na vlastní kapitál.

10. Výnosový princip – odhad tempa růstu
Význam tempa růstu ve výnosových modelech a jeho stanovení. Metody stanovení tempa růstu - odvození na základě historických růstových měr, odvození od vnitřních parametrů fungování podniku, odvození od kvalifikovaného názoru analytiků na vývoj podniku, odvětví a ekonomiky jako celku. Důraz bude kladen na odvození na základě historických růstových měr – předpoklady použití, praktický příklad výpočtu tempa růstu.

11. Výnosový princip – Dividendové diskontní modely, Modely založené na ekonomické přidané hodnotě
Pojem dividenda. Podstata dividendových diskontních modelů. Předpoklady použití dividendových diskontních modelů. Základní druhy dividendových diskontních modelů - Gordonův růstový model, dvoustupňový dividendový diskontní model, třístupňový dividendový diskontní model. Základní rozdíly mezi modely a předpoklady použití jednotlivých modelů. Ekonomická přidaná hodnota a hodnota přidaná trhem. Základní postup modelu EVA, praktický příklad použití modelu EVA.

12. Kombinovaný princip
Podstata kombinovaného principu. Teoretický základ a praktické příklady využití kombinovaného principu. Výhody a nevýhody kombinovaného principu. Schmalenbachova metoda – metoda střední hodnoty Metoda vážené střední hodnoty. Metoda nadzisku – přebytečného cash flow. Zdroje informací, podstata metod a základní kroky jednotlivých metod. Možnosti použití metod v podmínkách České republiky.

13. Oceňování dlouhodobého nehmotného majetku
Význam hodnoty nehmotného majetku. Pojmy ochranná známka, goodwill, badwill, know-how, lidské zdroje, životní činitelé. Ocenění ochranné známky. Oceňování goodwillu. Oceňování know-how. Oceňování lidských zdrojů. Oceňování činitelů životního prostředí.

Povinná literatura

KISLINGEROVÁ, E. *Oceňování podniků.* Praha: C. H. Beck, 2001, 367 s. ISBN 80-7179-529-1
JAKUBEC, M., KARDOŠ, P., KUBICA M. *Riadenie hodnoty podniku.* Bratislava: KARTPRINT, 2005, 280 s., vybrané kapitoly. ISBN 80-88870-48-8.

Doporučená literatura

DROZDEN, F., RYSKA J., VACEK A. A KOL. *Oceňování majetku.* Praha: Vysoká škola ekonomická v Praze, 1997, 252 s., vybrané kapitoly. ISBN 80-7079-932-3.
NEUMAIEROVÁ, I. A KOL. *Řízení hodnoty podniku.* Praha: Profess Consulting s.r.o, 2005, 233 s. ISBN 80-7259-022-7.
MAŘÍK, M. *Určování hodnoty firem.* Praha: Ekopress, 1998, 206 s. ISBN 80-86119-09-2.
MAŘÍK, M. *Oceňování podniků.* Praha: Ekopress, 1996, 112 s. ISBN 901991-1-9.

Studijní pomůcky

V rámci výuky předmětu a k jeho prezentaci na seminářích jsou využívána elektronická média.

Poznámky a výjimky